

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1649

Vragen van het lid **Gesthuizen** (SP) aan de minister van Veiligheid en Justitie over *de problemen voor jongeren om een Verklaring Omtrent het Gedrag te verkrijgen* (ingezonden 25 januari 2011).

Antwoord van minister **Opstelten** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 4 maart 2011) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2010–2011, nr. 1402.

Vraag 1, 2 en 3

Wat is uw reactie op het bericht dat ruim 1200 jongeren tot 25 jaar ieder jaar worden uitgesloten van een opleiding, stage, baan of vrijwilligerswerk omdat ze geen Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) krijgen?¹

Hoe beoordeelt u het feit dat het in lang niet al deze gevallen gaat om ernstige strafbare feiten, maar dat ook relatief kleine delicten en verdenkingen leiden tot afwijzing van een VOG? Deelt u de mening dat lang niet al deze strafbare feiten zo ernstig zijn dat dit rechtvaardigt dat zoveel jongeren zo lang zijn uitgesloten van opleiding of werk?

Waarom vindt u het nodig dat jongeren zo lang last hebben van strafbare feiten gepleegd tijdens de minderjarige leeftijd, waaronder ook «jeugdzondes» en kattenkwaad? Vindt u het niet verstrekken van een VOG gedurende vier jaar geen disproportionele sanctie?

Antwoord 1, 2 en 3

In 2010 zijn 149 890 VOG-aanvragen ontvangen van jongeren onder de 25 jaar. Daarvan zijn er 1 204 geweigerd. Dat is minder dan 1 % van de aanvragen. In de overige 99% van de gevallen is wel een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) verstrekt.

Jongeren die ooit een klein delict hebben begaan, dienen hiervan geen onnodige hinder te ondervinden bij het vinden van een stageplek of baan. Daarom wordt bij de beoordeling van VOG-aanvragen een zorgvuldige afweging geweest. Bij VOG-aanvragen die door jongeren worden ingediend, zal de belangenafweging eerder in het voordeel van de jongere uitvallen, omdat ik van mening ben dat het van groot belang is dat zij een opleiding volgen.

In geval van weigering is de ernst van de gepleegde strafbare feiten zodanig dat het belang van de samenleving zwaarder weegt dan het belang van een

¹ Ombudsman, vara, 21 januari 2011 en de Volkskrant, «Slecht gedrag blijft je te lang achtervolgen», 22 januari 2011

individu bij het vinden van een opleiding of een baan. In dergelijke gevallen is het weigeren van de afgifte van de VOG niet disproportioneel. Tevens merk ik op dat de weigering van de afgifte van de VOG, geen sanctie is. De VOG is een preventief bestuursrechtelijk instrument dat tot doel heeft om te voorkomen dat personen (ook jongeren) met een voor die functie relevant strafrechtelijk verleden gedurende een vastgestelde periode werkzaam kunnen zijn in die functie. De VOG heeft tot doel om de veiligheid in de samenleving te bevorderen.

Vraag 4

Deelt u de mening van de geïnterviewde criminologe dat het hebben van een baan een hele goede beschermende factor is om te voorkomen dat mensen weer strafbare feiten zullen plegen? Zo niet, waarom niet?

Antwoord 4

Ja.

Vraag 5

Wat is uw reactie op het verwijt² dat Justitie met de strenge regels in haar eigen voet schiet, omdat mensen zonder uitzicht op opleiding of werk eerder zullen kiezen voor de criminaliteit en dat het daardoor onveilig wordt?

Antwoord 5

In elk individueel geval wordt het belang dat een jongere heeft bij afgifte van de VOG afgewogen tegen het risico voor de samenleving. Het weigeren van de VOG voor een bepaalde functie betekent niet dat deze personen zijn uitgesloten van de arbeidsmarkt of geen uitzicht meer hebben op werk. Het laat namelijk onverlet dat deze personen werkzaam kunnen zijn in vele andere functies waarvoor de geconstateerde strafbare feiten geen belemmering vormen, ofwel waarvoor een werkgever geen VOG verlangt.

Vraag 6

Bent u bereid te overwegen de regels voor het verstrekken van een VOG aan jongeren en jong-volwassenen te versoepelen, omdat juist zij nog een leven voor zich hebben en opleiding en werk juist voor hen zo belangrijk is?

Antwoord 6

Om te onderzoeken of een beter evenwicht kan worden gevonden tussen het belang van resocialisatie van de jongere en het belang van het beperken van de risico's voor de samenleving, heeft de toenmalige Minister van Justitie in Rotterdam de pilot «VOG onder voorwaarden» gestart. Op basis van de ervaringen met de pilot zie ik geen noodzaak om het beoordelingskader voor het verstrekken van een VOG aan jongeren te versoepelen. Het reguliere beoordelingskader voor VOG-aanvragen biedt ruimte om rekening te houden met de belangen die een jongere met een strafrechtelijk verleden heeft bij afgifte van de VOG. Ik verwijs u in dit verband naar mijn antwoorden op de vragen van de leden Marcouch en Recourt (beiden PvdA) (2011Z00612).

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van het lid Van der Ham (D66), ingezonden 25 januari 2011 (vraagnummer 2011Z01288).

² Ombudsman, vara, 21 januari 2011 en de Volkskrant, «Slecht gedrag blijft je te lang achtervolgen», 22 januari 2011